

İslam'ı savunmayı bir süredir kendime vazife görmüyorum. Hem ortalıkta bu kadar *alim* varken benim vazifem olmaması lazım, hem bunu yapacak kadar *günahsız* değilim, hem de müslümanların ekseriyetinin söylediklerimi *savunma* olarak göreceğinden emin değilim. O sebeple de İslam'la ilişkili konuları mümkün mertebe doğrudan ele almamaya çalışıyorum. Bir de *bıktım* tabii, dine aşırı maruz kalmaktan sivrulup gideceğiz.

Yine de dün bir konu dikkatimi çekti: *Eski alim, yeni inkarcı* birinin İslam'ın *kadınlara bakışı* konusunda söyledikleri ilginç geldi. Artık on yaşındaki çocukların bile diline dolayabildiği cariyeye ve polijini mevzuu. Adama (özetle) *kadın konusundan ilhad etti* demişler, o da *kadın konusu olsaydı, cariyeye izni olan bir dinden neden çıkayım* demeye getiriyor sanırım.

Konu kadın olunca erkekler olarak bir aptallaşıyoruz. Buradaki tartışmanın seviyesi de öyle. Ben bu adamcağızın *inanmıyorum artık bunlara* demesini *cesurca* bulmuştum ama seviye buysa, inandığı zaman da o kadar derin değilmiş, varlığın özüne dair çilesi çekilmiş bir ızdırıp yokmuş, *ticareti* oradan buradan devşirdiği lafları satmakmış. Meselenin bir anda bu kadar ucuzlaşmasının aklıma gelen anlamı bu.

Ben bilmiyordum *bugünkü* müslümanların gidip bir yerden cariyeye alabildiğini. Şu sıralar naçizane hayli yardımcı olurdu bana, neredeymiş bu cariyeye pazarı mesela? 1400 yıldan fazladır çok farklı coğrafya ve kültürlerde yaşamış bir dinin *kitaplarda şunlar yazıyor* diye eleştirmek için hiç yaşamamış olmak lazım. Evet, İslam'ın kaynaklarında sosyal güvenliğin bulunmadığı, *maaş* kavramının olmadığı, kadının kendi başına yaşamasının hemen hemen imkansız olduğu ve savaşta esir alıp bunları satmanın *normal* sayıldığı zamanlara dair hükümler var. Bu cariyelerin ne kadarı *kadın köle* gibiydi, ne kadarı *odalıktı*, bilmiyoruz ama bir kadının ölmek, aç kalmamak, en azından yaşamaya devam etmek için böyle bir yolu olması, İslam'ın da bunu hukukileştirmesinde gocunacak bir taraf görmüyorum. Bunu bugün yapar mıyız? Hayır, yapmayız.

Bunun tartışılacak bir tarafı da yok aslında, Hammurabi kanunlarında *bir ev yıkılır da, içinde yaşayanın oğlu ölürse, binayı yapanın da oğlu öldürülür* diyor. Usta evi çürük yaptıysa, oğlunun suçu ne diye soran olmamış. O zamanki hukuk sisteminde bugünkü gibi *birey* diye bir şey yokmuş demek ki, *birinin oğlu, birinin karısı* olmak varmış. *Babasının suçuyla oğlunu yargılamamak* bundan bir nebze daha ileri ama onda da zımnen bu ilişki kabul ediliyor. *Yargılamıyoruz ama yargılayabiliriz* de.

Kadınlar için işler daha bulanık. *Oğul* bir noktada *erkeğe* dönüşüyor ama *kadınlar* illa bir erkeğin idaresi altında. Bu kız çocuklarına isim verilmeyen Roma'da da böyle, İslam toplumlarında da böyle, kuralı işaret eden istisnalar dışında hep böyle. Kadının *çalışmasının* normal bulunmaya başlanması bile 80 sene önceki 2. Dünya Savaşı'nda. *Kadının çalışmak zorunda kalması* biraz daha önce ama neticede İslam'ın *kadın* konusunda bulduğu bir çözüm var, bu da onları kömür madenlerinde, tekstil fabrikalarında çalıştırmak yerine bir erkeğin birden fazla eşi olabilmesine ve köleliğe dayandırmış. O zamanki ekonomik şartlarda *fuhuş* dışında pek bir *kariyer imkanı* olmayan kadınlar için başının üstünde bir dam olup, çocuk doğurmak bile bir imkan sayılır.

Bütün bu şartlarda *cariyelik* veya *teaddüd-ü zevcat* bahsini açıp ağzımızın suyu aka aka hayal kuraçağımızı düşünememişler. Onlar kadınlara bir *yaşama imkanı* sunduklarını sanıyormuş, biz burada *her akşam grup seks partisi* yaptıklarını anlıyoruz. Kadına ulaşmanın, evlenmenin ve geçimin o zamanki şartlarda, bugünkünden daha zor olduğunu düşünmüyoruz. Bugün de *ikinci eş* için *zengin* olmak şartken ve bugün zengin olmak o zamankinden çok daha kolayken, bütün bunların istisna olabileceğini düşünmek yerine *ya İslam böyle bir din* demeyi tercih ediyoruz. İslam böyle bir din olabilir ama biz de biraz salağız.

Çok eşliliğin sorumluluktan çok bir *imkan* olduğunu düşünmek için hiç evlenmemiş olmak lazım. İnsanların yediği lokmaların sayıldığı, nüfusun yüzde doksanbeşinin tarıma dayalı olduğu bir düzende asıl mesele *ikinci eşin* getireceği haz değil, onun yiyip içeceği, üreteceği ekonomik yük. O imkanı bulabilen adamların da hayatı özgür değil, bugünkü gibi evdeki hanımdan sıkılınca Tinder'ı açıp kendine sevgili ayarlayacak durum yok. Kadınların hepsi *bir erkeğin idaresinde* olduğu için, sağa sola sarkarsan başına bir iş gelir. Birey olmamak kadınlar için *aşağılayıcı* olabilir ama erkeklerin kadına erişimini de engelliyor. Onun için *modern erkek* kadının bireyleşmesinin çok daha lehine olduğunu farkedip *feminist* olmuş.

Denklem bugünkünden farklı kurulmuş. *Kadına ulaşmak istiyorsan sorumluluğunu almalısın*. Kadın bağımsız olmadığı için *sevgili* olması mümkün değil, şimdiki gibi *takılmak* imkansız. İslam'ın kadınlara ilgili hükümlerini bugünkü *müesseselere* alternatif görmek için hayattan hayli uzakta bulunmak lazım. Şimdiki sosyal düzende, ikisine de eşit mesafede bulunan bir adam *dört kadınla evlenmeyi* mi tercih eder, istediği zaman değiştirebileceği bir *serbest sevgiliyi* mi? Eşlerin sayısı dört de olsa, neticede dört *aynı* eş, kavgası bitmez, masrafı bitmez, dırdırı bitmez, onun çocuğuna bunu aldın, benimkine yan baktın... (Yazarken bile bir sıkıntı geldi.) Onun yerine sıkılınca değiştirebileceğin, *ben artık elektrik alamıyorum* deyip, başkasına gidebileceğin ilişkiyi mi tercih edersin?

Kadınlar için de benzer bir durum söz konusu ama *çocuk sahibi olmak* gibi bir mesele olduğu için *evlenmek* biraz daha cazip. Yoksa modern hayatın *hedonist* bir yaşam için sunduğu imkanları İslam'ın hükümleriyle mukayese etmek için *hayli büyük düşünür* olmak lazım.

İslam 1400 yılın, geniş bir coğrafyanın, pek çok yıkımın, acının, zaferin, kompleksin mirasını taşıyor. *Tek bir İslam* da yok, inanç açısından bile hem müslüman olup *neredeyse panteist* bir Vahdet-i Vücutçu veya *neredeyse mücessime* bir Selefi olabiliyorsunuz. Yaşama biçimleri birbirinden fersah fersah farklı milyonlarca insanın ortak adı *müslüman*. Kimisi için hayatının merkezindeki değer, kimisi için geçmişten gelen kültürel miras, kimisi için politik istismar aracı, kimisi için kolay yoldan kendini ahlaklı gösterebileceği bir sinyal, kimisi için tüm komplekslerini içine kusabileceği bir kuyu. Ortada tek bir İslam yok, onun için kadın/erkek meselesi de temelde kişisel bir mesele.

Kadınlarınıza ve erkeklerinize iyi bakın.